5.Цивільний кодекс України зі змінами від 03.11.2004.
6.Сімейний кодекс України зі змінами від 20.12.2005.
7.Закон України « Про рекламу» від 11.06.2003.

ПОРІВНЯННЯ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ ТА РОСІЇ

Доп. - Карпуша К., Ю-41
Наук. кер. - канд.економ.наук, доц. Валенкевич Л.П.

Функціонування податкової системи пов'язане з багатьма проблемами і суперечностями. За своєю природою податкова система є результатом еволюції податкових відносин і визначається багатьма специфічними факторами. Її існування зумовлене певним етапом, якого досягли суспільні відносини у сфері оподаткування. Ця категорія є своєрідною оболонкою, формою дії податкових механізмів у державі, у якій разом з тим вплив системи на її елементи є взаємопов'язаним.

Податкова система в кожній країні є однією з основних економічних систем. Вона, з одного боку, забезпечує фінансову базу держави, а з іншого виступає головним знаряддям реалізації її економічної доктрини.

Україна та Російська Федерація після розпаду СРСР опинилися, в принципі, з однаковими податковими системами. Однак економічні умови, переваги певних політичних та економічних концепцій привели до різних результатів, які були закріплені в формі податкових платежів.

Саме тому дана тема є досить актуальною.

Залишаючись в цілому схожими по формі використовуваних податкових важелів, податкові системи України та Росії характеризуються як спільними так і відмінними рисами.

Поняття «податкової системи» не викликає особливих спорів у спеціальній літературі. Багато вчених розглядають сутність податкової системи як сукупності податків, зборів, платежів. Зокрема Орлюк О.П. податкову систему визначає як «сукупність встановлених у країні податків, зборів та

обов'язкових платежів, які взаємопов'язані, органічно доповнюють один одного та мають різну цілеспрямованість» / 12. /.

Інші автори зазначають / 11. /, що податкова система – це сукупність податків, зборів, інших платежів до бюджету і державних цільових фондів, а також платників податків та державних органів, що здійснюють контроль за обчисленням і сплатою податків.

Законодавчого закріплення поняття податкової системи в Україні та Росії немає.

Податкова система України регулюється законом України „Про систему оподаткування" від 18.02.1997 р. / 1. /. В цьому Законі подається перелік усіх податків та інших обов'язкових платежів, суб'єктів і об'єктів оподаткування, принципів побудови податкової системи тощо.

Механізм сплати кожного окремого податку регулюється відповідними законами, указами Президента, постановами Кабінету Міністрів України (КМУ).

Залежно від компетенції органа, що встановлює податки в Україні розрізняють загальнодержавні податки (ПДВ, акцизний збір, податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, державне мито, плата за землю та інші), які встановлюються загальнодержавним законодавством, а також місцеві (мал.1). Місцеві податки й збори – це податок з реклами, комунальний податок, курортний збір та інші. Механізм їх справляння і порядок сплати встановлюється місцевими органами самоврядування відповідно до переліку, і в межах граничних ставок, визначених законодавством України. Суми цих податків і зборів зараховуються до місцевих бюджетів.

Відповідно до Налогового кодексу РФ / 5. /. Податкові платежі в Росії поділяються на федеральні, регіональні та місцеві податки (мал.2).

Федеральні податки Росії діють на території всієї країни і регулюються загальнодержавним законодавством, формують основу прибуткової частини федерального бюджету і, оскільки це найбільш прибуткові джерела, за їх рахунок підтримується

фінансова стабільність бюджетів суб'єктів Федерації і місцевих бюджетів.

Податки республік в складі Російської Федерації і податки країв, областей, автономних округів, інша їх назва регіональні податки встановлюються представницькими органи суб'єктів Федерації, виходячи із загальнодержавного законодавства. Частина регіональних податків відноситься до загальнообов'язкових на території РФ. В цьому випадку регіональна влада регулюють тільки їх ставки в певних рамках, податкові пільги та порядок стягнення.

Місцеві податки, тобто податки міст, районів, селищ і т. д. в понятті «район» з позиції оподаткування не входить район в місті. Представницькі органи (міські Думи) міст Москви та Санкт-Петербургу мають повноваження на встановлення як регіональних так і місцевих податків.

Як і в інших країнах, найбільш прибуткові джерела сконцентровані в федеральному бюджеті. До числа федеральних податків відносять: податок на додану вартість, податок на прибуток підприємств і організацій, акциз, митні збори. Перелічені податки створюють основу фінансової бази держави.

Найбільші прибутки регіональним бюджетам приносить податок майно юридичних осіб.

Серед місцевих податків значні надходження забезпечують: прибутковий податок з фізичних осіб, податок на майно фізичних осіб, земельний податок, податок на рекламу і далі велика група інших місцевих податків.

Бюджетний устрій Російської Федерації, як і багатьох європейських країн передбачає, що регіональні місцеві податки слугують лише додатком в прибутковій частині відповідних бюджетів. Головна частина при їх формуванні – це відрахування від федеративних податків.

Закріплені і регулюючі податки повністю або в твердо фіксованому проценті на довгостроковій основі поступають вищестоящі бюджети.

Малюнок 1 Система оподаткування України

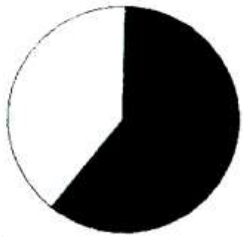

Загальнодержавні податки

Місцеві податки

Малюнок 2 Система оподаткування Російської Федерації

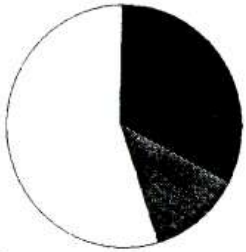

Федеральні податки

Місцеві податки

Регіональні податки

Системи оподаткування України та Російської Федерації є досить подібними. Спільними податковими платежами є ПДВ, акциз, державне мито, податок з реклами, податок з доходу фізичних осіб, податок з власників транспортних засобів, який в РФ має назву транспортний податок, який відноситься до регіональних, митні збори, збір за паркування, збір за використання місцевої символіки, збір за видачу ордера на вселення до квартири, збори за участь (виграш) на іподромі, збір за проведення кіно та телезйомок, збір за проведення місцевого аукціону.

Земельний податок в Україні відноситься до загальнодержавних, а в Росії до місцевих. Щодо податку на нерухомість, то в Україні він відноситься до загальнодержавних та справляється лише з фізичних осіб у разі дарування або

спадкування нерухомого майна, а в Росії відноситься до регіональних платежів, платниками якого є юридичні та фізичні особи.

Позитивною рисою в системі оподаткування Російської Федерації є введення податкових платежів на майно, до яких відносять регіональний податок на майно організацій та місцевий податок на майно фізичних осіб. Обєктом даного виду оподаткування є рухоме та нерухоме майно фізичних осіб та організацій. Досить непогано було б введення подібного платежу і в Україні. Саме даний податок може забезпечити досить стабільні та прогнозовані надходження до бюджету країни. Однак, враховуючи особливості економіки України, слід досить виважено підходити до питання встановлення ставки податку в залежності від галузі виробництва, щоб не збільшити і так великий податковий тиск на виробника.

Україна та Росія пов'язані занадто тісними господарськими зв'язками і занадто прозорими кордонами, щоб можна було протистояти відтоку засобів з однієї країни до іншої, якщо в останній більш продумана податкова політика та менший податковий тиск. Тому, мабуть, в найближчий період податкові системи держав повинні уніфікуватися, характеризуватися приблизно однаковими каналами і формами, забезпечуючи приблизно рівний податковий тиск.

Таблиця 1. Порівняння основних податкових платежів України та Російської Федерації

Земельний податок	Податок з доходів фізичних осіб	Державне мито	1		Вид податку	
			Україна	Росія	Платник	Об'єкт
Власники землі та землекористувачі, у тому числі орендарі.	Громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства, як ті, що мають, так і ті, що не мають постійне місце проживання в Україні.	Фізичні та юридичні особи за здійснення в їх інтересах юридично значущих дій і видачі документів, уповноваженими на те органами.	2	3		
Власники земельних ділянок призначених як для розміщення житлового фонду, так і для ведення с\г чи садівництва.	Фізичні особи, що являються податковими резидентами РФ, а також фізичні особи, що отримали доходи від джерел, що розміщені в РФ і не являються податковими резидентами.	Особи за здійснення в їх інтересах юридично значущих дій.				
З 1 га с\г угідь: для ріллі, сіножатей та пасовищ-0.1; для багаторічних насаджень –0.03	15%	Залежить від об'єкта справляння.	Україна	Росія	Ставка	
До 1,5%-землі житлового фонду і до 0,3% - для ведення с\г та садівництва.	13%	Залежить від об'єкта справляння.	4	5		
Земельна ділянка, яка перебуває у власності або користуванні, в тому числі на умовах оренди.	У громадян , які мають постійне місце проживання в Україні, є сукупний оподатковуваний дохід за календарний рік, одержаний з різних джерел, як на території України, так і за її межами.	Юридичною значущих дій і документи видані уповноваженими на те органами.	Україна	Росія	Об'єкт	
Земля призначена для розміщення житлового фонду або ведення с\г.	Дохід отриманий платником податку: 1.від джерел в РФ і від джерел за межами РФ-для фізичних осіб, що є податковими резидентами РФ; 2.від джерел в РФ-для фізичних осіб, що не являються податковими резидентами РФ.	Юридично значущих дій здійснені на користь фізичних та юридичних осіб.	6	7		

1	2	3	4	5	6	7
ПДВ	Особи, обсяг оподатковуваних операцій з продажу товарів яких протягом будь-якого періоду з останніх 12 календарних місяців перевищує 3600 неоподаткованих мінімумів доходів громадян; особи, які ввозять товари на митну територію України або отримують від нерезидента роботи для їх використання або споживання на території України; особи, які здійснюють на митній території України підприємницьку діяльність.	Організації, індивідуальні підприємці, особи, що визнаються платниками податку у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон Російської Федерації.	0%-20%	0%-20%	Операції платників податку з продажу на митній території України, ввезення товарів на митну територію України, вивезення товарів за межі митної території України та надання послуг для їх споживання за межами митної території України.	Операції з реалізацією товарів на території Російської Федерації, передачі на території Російської Федерації товарів для особистих потреб, операції виконанні будівельно-монтажних робіт для особистих потреб, операції з вивозу товарів на митну територію РФ.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про систему оподаткування» від 18.02.1997;
2. Закон України «Про податок з доходу фізичних осіб» від 22.05.2003;
3. Закон України «Про податок на додану вартість» від 22.05.2003;
4. Закон України «Про плату за землю» від 19.09.1998;
5. Налоговий Кодекс РФ от 5.08.2000 № 23 – ФЗ;
6. Закон Российской Федерации «Об основах налоговой системы в Российской Федерации» от 27.12.1991 №2118 – 1;

7. Біленчук П.Д. Форостовець М.Г. Місцеві податки і збори: правове регулювання. Навч. посібник / За ред. П.Д. Біленчука. – К.: АТІКА, 1999;
8. Гега П.Т. , Доля Л.М. Основи податкового права: Навч. посібник – К.6 Товариство «Знання», 1998;
9. Кучерявенко Н.П.Налоговое право: Учебник. – Х.: Консум, 1998;
10. Кушнарьова Т.Є. Кучерявенко М.П. Система податкових органів України. – Х.: «Торсінг», 2000;
11. Онисько С.М. , Тофан І.М.Податкова система : Підручник – Львів: «Магнолія», 2005;
12. Орлюк О.П. Фінансове право: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2003;
13. Основи налогового права: учебное пособие. Под ред. проф. Н.П. Кучерявенко.

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

СЕКЦІЯ "ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ"

НАЦИОНАЛЬНАЯ ИДЕЯ КАК ПУТЬ К КОМПРОМИССАМ В УКРАИНЕ

Докл. – д-р филос. наук, проф. Вандышев В.Н.

Проблема формулирования и формирования национальных интересов, тесно связанных с понятием национальной идеи, является исторически необходимой и актуально жизненной для любого суверенного государства. Тем более, когда речь идёт о государствах с небольшим опытом самостоятельного существования. Естественно, для нас, считающих себя гражданами Украины, архиважно, что такое национальная идея, и что такое национальные интересы.

Учтём, что национально-демократические и социально-экономические преобразования, происходящие в нашей в значительной мере лежат в плоскости глобальных изменений,